

Festival znanosti

Radionica

„Stvaralaštvo Franje Krežme kao doprinos *Europskoj godini kulturne baštine 2018.*“

Osijek, 17. travnja 2018. god.

Radionicu osmislila i organizirala: doc. dr. sc. Jasna Šulentić Begić

Radionicu realizirali: Valentina Šmitpeter i Jelena Pušić, studentice 4. godine Glazbene pedagogije i učenici 5.-og razreda OŠ Frana Krste Frankopana u Osijeku

Mjesto: OŠ Frana Krste Frankopana u Osijeku

Razredni odjeli: 5. a (nastavnica Glazbene kulture: mag. Andreja Jandrok-Škugor)

Vrijeme: utorak, 17. travnja 2018. god., 8.50 - 9.35

TIJEK RADIONICE

UVODNI DIO

- Najavljujemo slušanje skladbe - Franjo Krežma: *Gudački kvartet br. 26: Andante*, 3. stavak.
 - o Učenici će tijekom slušanja uočiti: tempo (*polagan, umjeren*), dinamika (*tiho, srednje tiho*), izvođači (*gudački kvartet – dvije violine, viola i violončelo*), ugođaj (*ugodan, smirujući*). Nakon glazbenog primjera slijedi razgovor o uočenom.
- Ne otkrivamo ime i prezime skladatelja već dijelimo papire učenicima na kojima je križaljka vezana uz glazbene pojmove s konačnim pojmom *Franjo Krežma*. Učenike pitamo znaju li tko je bio Franjo Krežma.

SREDIŠNJI DIO

- Najavljujemo slušanje iduće skladbe - Franjo Krežma: *Gudački kvartet br. 26: Allegro con brio*, 1. stavak.
 - o Učenici će tijekom slušanja uočiti: tempo (*allegro*), dinamika (*srednje glasno*), izvođači (*gudački kvartet*), ugođaj (*veselo, razigrano*). Nakon glazbenog primjera slijedi razgovor.
- S pomoću prezentacije započinjemo „razgovor“ o životu mladog skladatelja. Paralelno uz izlaganje, postepeno pokazujemo dio po dio lente vremena o Franji Krežmi s najvažnijim godinama i događanjima.
 - o *Franjo Krežma rođen je 1862. godine u Osijeku.*

- o *Otac je Franju poticao na glazbeno školovanje, odnosno umjesto igračaka mu je kupovao razne male instrumente i pokazivao kako se što svira i ujedno mu je bio prvi učitelj violine.*
- o *S četiri godine Franjo seli u Zagreb, a njegov otac je stekao ugled kao vrsni slastičar i u svoj dom poziva mnoge glazbenike na kućno muziciranje. Franjini prvi nastupi bili su upravo na takvim okupljanjima glazbenika. Do šeste godine Franju violinu podučavao otac, a od tada profesor Đuro Eisenhuth. Mladi Franjo vježba violinu sedam do osam sati dnevno.*
- o *Već s osam godina (1870.) održao je svoj prvi samostalni koncert u Sisku, a na glasoviru ga je pratila njegova sestra Anka.*

- *Drugi nastup imao je sljedeće godine u Zagrebu (1871.) Na tom nastupu je bio prisutan glavni tajnik Konzervatorija u Beču koji mu je kasnije pomogao tijekom školovanja.*
- *S nepunih deset godina (1872.) polaže prijemni ispit i biva primljen na Konzervatorij (fakultet) u Beču. S njim na školovanje odlazi i njegova sestra Anka koja je bila vrsna pijanistica. U Beču su boravili četiri godine i s 13. godina završava Konzervatorij (1875.).*

- *Za vrijeme studija Krežma povremeno nastupa u Zagrebu. Na završnom koncertu nagrađenih maturanata 1875. godine, Franjo je izveo virtuozni komad Papageno-Rondo Heinricha Wilhelma Ernsta i dobio svjedodžbu pune umjetničke zrelosti. Tada mu je put do samostalne koncertne djelatnosti bio otvoren.*
- Najavljujemo slušanje skladbe Franjo Krežma: *Romanca u F-duru za violinu i klavir.*
 - Učenici će tijekom slušanja uočiti: tempo (*umjeren, polagan*), izvođači (*violina i klavir*) i ugođaj (*umirujući*). Nakon glazbenog primjera slijedi razgovor o učenom

- Slijedi „razgovor“ o životu mladog skladatelja.
 - o *Od 1875. – 1879. bilo razdoblje ispunjeno intenzivnom Franjinom koncertnom aktivnošću. Održao koncerte diljem domovine i u većim gradovima Italije i Francuske, Mađarske, tj. sveukupno oko 400 koncerata, od toga preko 200 u Hrvatskoj.*
 - o *Važno je spomenuti gostovanje u Leipzigu 1881. godine nakon čega je slijedilo dvomjesečno gostovanje u Frankfurtu i to je bila posljednja stanica na Krežminom životnom putu. Nakon toga se razbolio i preminuo s nepunih 19 godina.*
- Prikazujemo kartu Hrvatske i Europe s označenim mjestima gdje je Franjo Krežma imao koncerte.

- Slijedi slušanje skladbe - Franjo Krežma: *Molba*.
 - o Učenici će tijekom slušanja uočiti: izvođači (*ženski glas i klavir*), tempo (*polagan*), dinamika (*srednje glasna*). Nakon glazbenog primjera slijedi razgovor o učenom.
- Razgovorom s učenicima dolazimo do saznanja da se u Osijeku nalazi spomenik vrhunskom skladatelju i virtuozu koji je izgrađen krajem šezdesetih godina 20. stoljeća.

- Upoznajemo učenike s *Memorijalom Franje Krežma* – međunarodno violinističko natjecanje mladih talentiranih violinista koje se održava svake druge godine od 1968. godine u čast osječkog violinistu.

- Slijedi slušanje skladbe - Franjo Krežma: *Scherzino*.
 - o Zadaci za učenike: tempo (*brz, poletan, pokretan*), izvođači (*violina i klavir*), dinamika (*srednje glasna, glasna*), ugođaj (*poletan*). Nakon glazbenog primjera slijedi razgovor o učenom.
- Upoznajemo učenike da je Franjo Krežma ukupno skladao oko 100 skladbi.
- Između razgovora i izlaganja životopisa na prezentaciji prikazujemo fotografije.

ZAVRŠNI DIO

- Navodimo učenike na zaključak što u Osijeku sve nosi njegovo ime i gdje se nalazi.
 - o *Osnovna škola Franje Krežme, Memorijal Franjo Krežma, ulica Franje Krežme, prolaz Franje Krežme, Komorni orkestar, Društvo prijatelja glazbe...*

- Upoznajemo učenike s informacijom da je Stjepan Tomaš napisao roman *Guslač od marcipana* i posvetio ga „hrvatskom Paganiniju“, tj. Franji Krežmi i izdao ju 2004. godine.